

Sygn. akt **II AKa 180/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Grzegorz Chojnowski SA Piotr Brodniak (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Kaczmarek

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej Wioletty Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r. sprawy

A. C.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 64 § 1 k.k., art. 224 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 6 lipca 2017 r., sygn. akt II K 156/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. S. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu A. C. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym.

SSA Piotr Brodniak SSA Andrzej Olszewski SSA Grzegorz Chojnowski

Sygn. akt II AKa 180/17

UZASADNIENIE

A. C. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 03 czerwca 2014 r. do 21 listopada 2014 r. w K., K. (1), woj. (...), Z., Z. (1), woj. (...), Z. (2), woj. (...), w S., H., woj. (...), O., B., G., woj. (...)- (...), S. (1), Ś., woj. (...), T., L., P., woj. (...), w M., N., T. (1), G. (1), K. W., woj. (...), w R., M. (1), Ż., U., woj. (...), Ż. (1), N. (1), woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,

w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem 27 podmiotów gospodarczych i osób fizycznych na łączną kwotę 550.753 złotych, stanowiącą mienie znacznej wartości oraz usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem jedną osobą fizyczną na kwotę 42.000 złotych poprzez wprowadzenie ich w błąd polegający na przesłaniu pocztą elektroniczną na adresy przyszłych kontrahentów ofert sprzedaży wyrobów stalowych lub cukru, podając dane funkcjonujących w Republice Czeskiej

firm sprzedających takie towary, a następnie zawarł lub usiłował zawrzeć z zainteresowanymi umowy sprzedaży, wystawiając na te okoliczności faktury proforma, na podstawie których pokrzywdzeni dokonali bądź mieli dokonać na wskazane rachunki bankowe wpłat zaliczek w wysokości nie mniejszej niż 50% wartości oferowanych towarów, których wbrew zapewnieniom nigdy nie dostarczył, jak również nie zwrócił pobranych kwot pieniężnych, czyniąc sobie z popełnionego przestępstwa stałe źródło dochodu, działając w ten sposób na szkodę następujących podmiotów i tak:

- w dniu 03 czerwca 2014 r. w kwocie 23.125 złotych na szkodę (...) Skład Budowlany (...) z siedzibą w K.,

- w dniu 16 czerwca 2014 r. w kwocie 10.975 złotych na szkodę (...) Spółka Jawna z siedzibą w Z.,

- w dniu 16 czerwca 2014 r. w kwocie 11.100 złotych na szkodę (...)z siedzibą w Z. (1),

- w dniu 16 czerwca 2014 r. w kwocie 13.025 złotych na szkodę (...)” Sp. z o.o. z siedzibą w K. (1),

- w dniu 17 czerwca 2014 r. w kwocie 21.150 złotych na szkodę (...) Sp.

z o.o. z siedzibą w Z. (2),

- w dniu 20 czerwca 2014 r. w kwocie 43.200 złotych na szkodę (...) sp. jawna z siedzibą w S.,

- w dniu 21 czerwca 2014r. w kwocie 22.875 złotych na szkodę (...) S.C

z siedzibą w H.,

- w dniu 4 lipca 2014 r. w kwocie 20.400 złotych na szkodę (...) S. z o.o.

z siedzibą w O.,

- w dniu 4 lipca 2014 r. w kwocie 20.280 złotych na szkodę Przedsiębiorstwa (...) Spółka Jawna z siedzibą w S.,

- w dniu 8 lipca 2014 r. w kwocie 20.130 złotych na szkodę „(...) z siedzibą w T.,

- w dniu 09 lipca 2014 r. w kwocie 20.280 złotych na szkodę (...) Sp. z o.o.”

z siedzibą w Ś.,

- w dniu 11 lipca 2014 r. w kwocie 20.280 złotych na szkodę (...)z siedzibą w M.,

- w dniu 14 lipca 2014r. w kwocie 20.280 złotych na szkodę (...)Sp. z o.o. z siedzibą w R.,

- w dniu 17 lipca 2014 r. w kwocie 21.000 złotych na szkodę (...)w N.,

- w dniu 17 lipca 2014 r. w kwocie 21.125 złotych na szkodę PHU (...) Sp.

z o.o. z siedzibą w Ż. (1),

- w dniu 24 lipca 2014 r. w kwocie 20.800 złotych na szkodę (...) z siedzibą w B.,

- w dniu 11 sierpnia 2014 r. w kwocie 20.280 złotych na szkodę P.P.H. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.,

- w dniu 12 sierpnia 2014 r. w kwocie 20.000 złotych na szkodę (...) Sp. z o.o. z siedzibą w N. (1),

- w dniu 18 sierpnia 2014 r. w kwocie 20.568 złotych na szkodę (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w M. (1),

- w dniu 25 sierpnia 2014 r. w kwocie 19.375 złotych na szkodę (...) w Ż.,
- w dniu 01 września 2014 r. w kwocie 21.125 złotych na szkodę (...) Sp. jawna z/s w T. (1),
- w dniu 13 października 2014r. w kwocie 21.000 złotych na szkodę Firmy (...) z/s w G. (1),
- w dniu 20 października 2014 r. w kwocie 20.750 złotych na szkodę (...)w L.,
- w dniu 30 października 2014 r. w kwocie 20.700 złotych na szkodę (...) w K. W.,
- w dniu 30 października 2014 r. w kwocie 20.280 złotych na szkodę (...)J. z/s w U.,
- w dniu 06 listopada 2014 r. w kwocie 16.900 złotych na szkodę (...) w P.,
- w dniu 21 listopada 2014 r. w kwocie 19.750 złotych na szkodę (...) w N.,
- w okresie od 09 do 15 października 2014 r. zamierzał doprowadzić w ten sam sposób właściciela (...) w O. (1) A. B. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 42.000 złotych, lecz zamierzonego celu nie osiągnął, ponieważ A. B. odstąpił od zawarcia umowy z uwagi na wątpliwości co do wiarygodności złożonej mu oferty sprzedaży wyrobów stalowych,

przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresach 29.05.2009 r. do 09.06.2009 r. i od dnia 10.07.2012 r. do 22.08.2013 r. części kary 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej za podobne przestępstwa umyślne wyrokiem Sądu Rejonowego Wrocław - Fabryczna z dnia 30.04.2010 r. sygn. akt XII K 738/08, korzystając z przerwy w wykonaniu kary,

tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw.
z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk przy zast. art. 65 § 1 kk i art. 64 § 1 kk,

II. w dniu 26 listopada 2014 r. we W., woj. (...), przemocą polegającą na próbie potrącenia, kierowanym przez siebie samochodem osobowym marki (...)o nr rej. (...), funkcjonariusza Komendy Wojewódzkiej Policji w P. (1)-podkom. P. K. oraz potrąceniu nim asp. sztab. S. O., zmusił ich do zaniechania prawnej czynności służbowej, zmierzającej do jego zatrzymania

tj. o przestępstwo z art. 224 § 2 kk

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, wyrokiem z dnia 6 lipca 2017 r., wydanym w sprawie II K 156/15, A. C. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu przestępstw i za przestępstwa te, przy zastosowaniu art. 4 kk, tj. na podstawie przepisów w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015 r. wymierzył mu kary:

- za czyn z punktu I, kwalifikując go z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw.
z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 65 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, na podstawie art. 286 § 1 kk w zb.
z art. 14 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zw. z art. 65 § 1 kk
w zw. z art. 64 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk, karę 5 lat pozbawienia wolności
i na podstawie art. 33 § 2 kk grzywnę 100 stawek dziennych po 100 złotych każda
z nich,

-za czyn z punktu II, na podstawie art. 224 § 2 kk w zw. z § 1 art. 224 kk, 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności Sąd Okręgowy połączył i orzekł wobec niego karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 kk, na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 02.12.2014 r. do 02.06.2015 r.

Na podstawie art. 46 § 1 kk, Sąd Okręgowy orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia wyrządzonych szkód w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- (...) z siedzibą w K. kwoty 23.125 zł,
- (...) sp. jawna z siedzibą w Z. kwoty 10.975 zł,
- (...)z siedzibą w Z. (1)kwoty 11.100 zł,
- (...)sp. z o.o. z siedzibą w K. (1) kwoty 13.025 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w Z. (2) kwoty 21.150 zł,
- (...)sp. jawna z siedzibą w S. kwoty 43.200 zł,
- (...) sp. c. z siedzibą w H. kwoty 22.875 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. kwoty 20.400 zł,
- (...) z siedzibą w S. (1) kwoty 20.280 zł,
- (...) z siedzibą w T. kwoty 20.130 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś. kwoty 20.280 zł,
- (...) z siedzibą w M. kwoty 20.280 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w R. kwoty 20.280 zł,
- (...)
z siedzibą w N. kwoty 21.000 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ż. (1) kwoty 21.125 zł,
- (...)z siedzibą w B. kwoty 20.800 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. kwoty 20.280 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w N. (1) kwoty 20.000 zł,
- (...) sp. z o.o. z siedzibą w M. (1) kwoty 20.568 zł,
- (...) z siedzibą w Ż. kwoty 19.375 zł,

- (...) sp. jawna z siedzibą w T. (1) kwoty 21.125 zł,

- (...) sp. cywilna z siedzibą
w G. (1) kwoty 21.000 zł,

- (...)sp. cywilna z siedzibą w L. kwoty 20.750 zł,

-(...)z siedzibą w K. W. kwoty 20.700 zł,

- (...) sp. jawna z siedzibą w U. kwoty 20.280 zł,

- (...) z siedzibą w P. kwoty 16.900 zł,

- (...)z siedzibą w N. kwoty 19.750 zł.

Nadto, Sąd Okręgowy rozstrzygnął o kosztach sądowych oraz o wynagrodzeniu z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Apelację od wyroku wywiódł obrońca A. C. i zarzucił mu obrazę przepisów postępowania mogącą istotnie wpływać na jego treść polegającą na uchybieniu treści art. 366 § 1 kk poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy oraz pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych treści wyjaśnień oskarżonego, w których to wyjaśnieniach wskazał on inne współdziałające z nim osoby oraz istotne okoliczności popełnionego przestępstwa, inne aniżeli zarzucane mu przestępstwa oraz podniósł, iż działał pod wpływem przymusu ze strony innych osób.

Formułując ten zarzut, obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

Dokonując takiej jej oceny na wstępie należy poczynić dwie uwagi natury porządkowej. Otóż, po pierwsze, z tak zwanego petitum skargi wynika, że dotyczy ona całości wyroku z dnia 6 lipca 2017 r., gdy tymczasem, sformułowany w niej zarzut,

a także przytoczone w niej argumenty odnoszą się wyłącznie do czynu opisanego w punkcie I części wstępnej wspomnianego wyroku. Po wtóre, trzeba zauważyć,

że w ramach podniesionego zarzutu, autor apelacji wskazuje na naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisu art. 366 § 1 kpk (a nie kk), podczas gdy w istocie, ów zarzut nawiązuje do dokonanej przez Sąd meriti oceny wyjaśnień oskarżonego, w tej ich części, w której wymieniony przedstawił motywy swojego przestępczego działania. Taki a nie inny kształt apelacji z oczywistych więc względów determinował zakres kontroli odwoławczej zaskarżonego orzeczenia. Dokonując jej, już w tym miejscu stwierdzić zaś wypada, że Sąd orzekający zgromadził wszystkie dostępne mu dowody, bezbłędnie je ocenił, a na podstawie tej oceny poczynił jak najbardziej poprawne ustalenia faktyczne. Natomiast konkretyzując tę tezę należy przypomnieć, że wersję

o rzekomym szantażu ze strony innych osób, czy też przymuszeniu oskarżonego

do zrealizowania oszustw będących przedmiotem wspomnianego czynu, wymieniony zwerbalizował dopiero w trakcie trzeciego przesłuchania (k.2508-2511). Okoliczność ta, rzecz jasna nie jest najistotniejsza, niemniej jednak posiada swoją określoną wymowę i bez wątpienia rzutuje na ocenę wyjaśnień A. C.. Natomiast z punktu widzenia tej oceny, pierwszorzędne znaczenie posiadają zeznania A. G. (2) (k.1630-1633 i k.4583-4585), ówczesnej konkubiny oskarżonego. Ich treść, dodać trzeba niekwestionowana przez apelującego, prowadzi od oczywistego wniosku, że pieniędzy pochodzących z działalności przestępczej, A. C. nie przeznaczał na regulowanie rzekomych zobowiązań, lecz przeznaczał je na zaspokojenie własnych potrzeb i to nie tylko tych codziennych, ale również i takich, jak na przykład, zakup samochodów, czy skuterów wodnych. W tym miejscu zaakcentować też trzeba, to co wynika z wyjaśnień oraz zeznań brata oskarżonego D. C. (k.4515-4518 i k.4585), a mianowicie, że do 2007 r. prowadził wraz z oskarżonym

działalność gospodarczą, zaś pożyczka, która była z nią związana, a której to spłata była zabezpieczona hipoteką obciążającą dom ich ojca, została uregulowana w 2006 lub w 2007 roku. A zatem, taka a nie inna treść relacji D. C. jedynie utwierdza w przekonaniu, że zeznania A. G. (2)

są autentyczne, zaś wyjaśnienia oskarżonego, w analizowanym zakresie, pozbawione są tego waloru. Innymi więc słowy, jak najbardziej trafna jest konkluzja sformułowana przez Sąd Okręgowy, że wyjaśnienia A. C. w części określającej motyw jego przestępczego działania, są nieprawdziwe. Abstrahując od tej tezy

a nawiązując do uwag apelującego, należy jednocześnie przypomnieć, że jedną

z okoliczności warunkujących możliwość, a właściwie obowiązek zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianego w art. 60 § 3 kk jest to, by sprawca współdziałał z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa. Dodać też trzeba,

że w przywołanym przepisie nie chodzi o jakiegokolwiek formy „współdziałania”,

lecz o takie, które w ujęciu określonym w art. 18 § 1, 2 i 3 kk, posiadają postać współsprawstwa, podżegania lub pomocnictwa. Zwrócenie na to uwagi jest zaś konieczne, a to dlatego, że nawet gdyby przyjąć, oczywiście hipotetycznie, iż wersja zaprezentowana przez oskarżonego jest prawdziwa, to i tak nie stwarza ona podstaw do przyjęcia, że osoby, o których wspomina A. C. współdziałały z nim w popełnieniu oszustw jako współsprawcy, podżegacze, bądź pomocnicy. Natomiast odnosząc się do twierdzeń skarżącego, które to nawiązują do instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianej w art. 60 § 4 kk, wskazać należy,

iż wbrew sugestiom apelującego, na Sądzie meriti wcale nie ciążył obowiązek czynienia ustaleń zmierzających do wyjaśnienia, czy zachodzą przesłanki

do zastosowania wspomnianej instytucji. Zgodnie z treścią art. 60 § 4 kk,

jej urzeczywistnienie jest bowiem możliwe wyłącznie na wniosek prokuratora.

Skoro więc w toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie prokurator takowego wniosku nie sformułował, to taki stan rzeczy oznacza, iż nie zmaterializowały się przesłanki do zastosowania wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia kary, o którym mowa w art. 60 § 4 kk.

Reasumując, należy więc jedynie powtórzyć, że ocena dowodów dokonana przez Sąd Okręgowy, jak również poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne

są bezbłędne. Poprawna jest również kwalifikacja prawna przestępstw przypisanych A. C., zaś wymierzone mu kary i to zarówno te jednostkowe,

jak i łączna, nie rażą niewspółmierną surowością. Innymi więc słowy, kary te są wyważone i sprawiedliwe, a taki ich charakter jest konsekwencją tego, co wynika

z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, a mianowicie, że kształtując wysokość tych kar, Sąd pierwszej instancji miał w polu widzenia wszystkie, a więc zarówno podmiotowe, jak i przedmiotowe okoliczności czynów popełnionych przez oskarżonego.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym zapadło

na podstawie § 2, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r., poz. 1714).

Z uwagi na długoterminowy charakter kary pozbawienia wolności wymierzonej A. C., a także z uwagi na orzeczone wobec niego obowiązki naprawienia wyrządzonych szkód, Sąd Apelacyjny, zwolnił oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym. Orzeczenie w tej materii zapadło na podstawie art. 624 § 1 kpk

oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zmianami.). Natomiast odnosząc się do zawartych w odpowiedziach na apelację wniosków o zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego (...) Spółka Jawna w Z. oraz oskarżyciela posiłkowego(...)Spółka Jawna

w T. (2)kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym, wypada zauważyć, że pełnomocnicy tych oskarżycieli nie uczestniczyli w rozprawie apelacyjnej przeprowadzonej w dniu 11 stycznia 2018 r. W tej sytuacji brak więc było podstaw do uwzględnienia wspomnianych wniosków.

Piotr Brodniak Andrzej Olszewski Grzegorz Chojnowski